

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECEZANĂ” iar banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRATIUNEA
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane	Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș
” România și străinătate pe an 14 franci		
” ” ” ” pe 1/2 an 5 ”		
” ” ” ” ” pe 1/2 an 7 ”		

Nazarenismul

— Istoria și ființa lui —

de Dr. Vladimir Dimitrievici

(Traducere)

V. Mărturisirea nazarenilor, organizația și obiceiurile lor.

(Urmare)

Deci, dacă nazarenii ar avea atâta conștiință de a privi mai bine în ceata lor, noi suntem convinși, că iar deșteptă din aceasta confuzie și rătăcire și numai faptul acesta fără a aminti acele insanități și nebunii, ce le fac în toată ziua acești admirabili oameni, fapte, dintre cari unele le vom scoate la iveală și noi în capitul următor.

4. Însă vicleni cum sunt, așa de fin mânăscă ochii multora, încât trebuie să te miri și se-ți faci cruce. Dar cum fac ei aceasta? Prin „viața lor sfântă”, prin aceea viață, care ei o simulează cu dibăcie și care de și în felul seu ar fi curată, n’ar fi departe de aceea, că mintea sănătoasă să nu o stigmatizeze de nebunie. Ei se feresc — cel puțin așa se pare — de ori-ce veselie și petrecere lumească ca de un păcat foarte mare. În ori-ce bucurie a vieții noastre pământești — așa o spun ei cel puțin — ei nu văd decât bălauri și sătane, menite de a lega sufletul omului în cătușele iadului. Fetelor lor nu e permis să joace în joc, junilor nu e permis să cocheteze (să tragă cu ochiul), din gura lor nu se aud „cântări lumești”, ei nu voiesc să știe nimic de muzică, la ei în general nu există ris. La ei bărbatului nu e permis să-și sărute muierea — cel puțin ei să fâlească cu aceasta înaintea lumii. Asemenea e mare păcat la ei și fumatul (pe temeiul Isaia, 9, 18): „Nedumnezeirea se înalță în sus cu fumul” iar vin nu beu — cine crede — decât la cuminecătură și când sunt bolnavi (I. Tim. 5, 23). De vre-o ospățare sau veselie — în sensul nostru cel puțin — nici vorba.

Aici ne aducem aminte de acele adevăruri din St. Scriptură, unde ni-se spune, că și duhul rătăcirii ca și supremul ispititor, adevărat satana e în stare să se îmbrace în hainle cele mai diferite. El nu urlă totdeauna ca leul

(I, Petru 5, 8), ci se preface chiar și în îngerul luminei (II. Cor. 11, 13, 14).

Și noi recunoaștem, că în toate locurile atinse mai sus putem ajunge ușor să trecem peste margini. Dar iar nu putem permite, ca toate aceste să se strice.

Bucuriile lumești deschid și învioșază pe om. Împăratul David a jucat înaintea sicriului făgăduinții (II. Sam. 6, 14). Mântuitorul însuș a fost la nuntă în Cana Galileii (Ioan 2, 1—11); ba încă justifică pe învățăceii sei (Luca 5, 33—35) față de imputările fariseilor ca și cum ei nu ar sei de nici o abstenență.

Nu este lucru creștinesc numai a compătimi pe cei ce se plâng, ci și aceea ne spune St. Ap. Pavel să ne și bucurăm împreună cu aceia, cari se bucură (Rom. 12, 15). Pentru-ce în veci tânjirea și frica neîntemeiată de ori ce lucru mic, când Ap. Pavel zice creștinilor bravi: Bucurați-vă totdeauna în Domnul și iar zic bucurativă”. (Filipeni 4, 4).

Mai avem să adaugem aici și aceea că fără de considerare, că și corpul între anumite condițiuni poate să guste plăcerea (I. Cor. 10, 30, 31), ei sunt în rătăcire și în ceea ce privește esența acestui principiu lor „căci viața lor”, recte asceza lor în sine nu consistă decât în chinuire esterioră — dar adevărata asceză nu consistă atât în oare-care chinuire esterioră decât în curățirea inimii sale de oare-cari afecte păcătoase.

Pe lângă aceasta — precum am amintit deja — nu e aceasta asceză nici așa de curată precum voiesc nazarenii să ne seducă. Ei cu *forța* înceacă ori-ce instinct intern, ca cu mijloace externe se înăbușască ori-ce mișcare a inimii și a sufletului. Atunci e firesc lucru, că aceasta trebuie să fie foarte greu și nu se poate face decât cu mare prefăcătorie de fariseu. Chiar prin sfortare și innăbușire neferească se redesteaptă toate acele porniri, cari am voit să le înăbușim; lupta între a „*voi*” și a „*face*” devine din ce în ce tot mai grea, în fine devine insuportabilă și sau costring pe respectivul să devină cu totul sclav acestor porniri, puterea se preface în slăbiciune, serioșitatea se preface în frică sau cade jertfă unei catastrofe.

Pe lângă toate nu stă, că ei cu ocaziunea *adunărilor nocturne*; (prin case private sau de rugăciuni) ar comite fărâdelegi, și aceasta o afirmăm cu toată otărârea, deși nici pe departe nu suntem totodată și în poziția să-i apărăm în general de *immoralitate* (despre care azi deja se vorbește mult). Stă, că ei altcum sunt puțin curați în ce privește a șaptea poruncă Dumnezească: „Să nu preacurvești“, dar iar de altă parte nici aceea nu este adevărat, că ei ar avea femei comune; dar stă și aceea, că de pe fața fetelor lor a dispărut roșata pudicității, care stă atât de frumos fetelor noastre. Aceasta se poate explica și prin procesul psihologic spus mai sus, căci încordarea închipuirii și iritația sentimentelor sunt neputincioase față de iritațiunea secșuală, dar se poate explica și prin întrunirile intime, în cari ei în general toți se adună și bărbați și femei și atunci în privința aceasta puțin folosesc „opririle stricte“ ale lor.

5. Dacă se întâmplă, că cine-va să se scandalizeze în public, atunci ajungem la convingerea, că cu direcțiunea donastică în învățătura despre biserică stă în strictă legătură și rigorozitatea disciplinei bisericesci.

Aceasta se face literal după Mat. 18, 15—17, unde stă scris: „Dacă îți păcătuiește fratele teu, mergi și ocărăște-l între patru ochi, dacă te ascultă ai recăștigat pe fratele teu. Dacă nu te ascultă, ia mai unul sau doi cu tine, ca se-ți fie ție mărturie. Dacă nu ascultă, nici de ei, spune-l bisericii și dacă nu ascultă nici de biserică să-ți fie ție ca un păgân și vameș.“

Ei deci pe toți, cari nu li-se pare il scot fără de milă din mijlocul lor uitând de preinaltă poveste a lui Cristos despre oaia cea perdută, pentru care păstorul cel bun lasă pe cele noaue zeci și noaue de oi singure numai ca să aile pe a suta perdută.

6. Pe temeiul experienței mele de până acuma pot sustine, că fie-care comună singuratică în viața ei internă e neatârătoare de ori-ce influință din afară, chiar dacă influința vine dela factori de aceș lege cu ei. (Rom. 12, 4, 5), în ce atunci ar asemăna cu independenții engleji.

Totuș domnește între ei o armonie admirabilă. Mie totdeauna ei mi-s'au părut ca niște spirite nevăzute și tainice. „Fruntașii unci comuni d. e. nu se va lăsa nici-de-cum, ca -- dacă nu mai de multe ori -- dar cel puțin odată în viață să nu cerceteze aproape toate celelalte comune, ca astfel să câștige despre toată starea lor o vedere clară și pentru-ca în cursul acestei călătorii ici-colea să se sfătuiască în privința unui sau altui lucru și cu cealaltii nazareni.

Și însuș Iosif Bela — precum mi-a enarat Cristian Schmidt, fruntașul comunei Mramorac (în Bănat), pe la anul 1885, deja în adânci bătrânețe a venit din America la Europa și aci a cercetat toate comunele cele mai mari de prin Alsația, Șvițera și Ungaria impunând tuturor „credincioșilor“ cu „privirea cea blândă a ochilor sei și cu barba sa lungă și căruntă de proroc.“

C. *Învățătura despre taine.*

La întrăbarca, ce este taina biserica dreptmăritoare răspunde: „Taina e o lucrare sfințită, care sub un chip văzut oare-care, împărtășește celui ce crede darul cel nevăzut al lui Dumnezeu și este întemeiată prin Domnul nostru Isus Cristos, prin care toți, cari cred, primește darul lui Dumnezeu“.

Noi mărturisim, că în biserica lui Cristos sunt șapte taine: botezul, mirul, cuminecătura (euharistia), pocăința, preoția, căsătoria și sântirea mâncărilor⁶.

Însă nazarenii lăpădându-se de Sf. Tradiție, se lăpădă de toate acele rândueli ale bisericii lui Cristos, de cari pe acelaș temei se lăpădă și adunările protestante.

Astfel și nazarenii din cele 7 taine ale învățaturii dreptmăritoare nu lăpădă nici mai multe nici mai puține decât 5, păstrând numai botezul și cuminecătura.

Noi ne vom apuca să cunoaștem în acest capitol care este punctul lor de mănecare, rânduelile și obiceiurile lor, dar credem, că aceasta a noastră întreprindere va fi mai clară, dacă vom fi vorbit mai nainte de preoție apoi despre pocăință, despre botez, despre cuminecătură, și despre căsătorie, taine, despre care aflăm urmă și la nazareni și în fine vom vorbi despre ungerea cu sf. mir și despre sântirea mâncărilor, taine, despre cari nu aflăm nimic în învățătura nazarenilor.

a) *Despre preoție.*

Sub numirea de preoție ca taină înțelegem noi astfel de lucrare a preotului, în care prin punerea mânilor⁷ se coboare asupra unei persoane aleasă darul lui Dumnezeu, care o sfințește și îi dă putere — să poată să-și îplinească cât se poate mai bine datorințele sale. Taina aceasta se mai numește punerea mânilor (chirotesire), binecuvântarea preotului, taina sfințirii⁸. Instituțiunea dumnezeiască a preoției o aflăm și în procedura apostolilor, cari au chirotesit și ei inșiși după îndrumarea St. Duch pre mulți păstori bisericești. Așa între alte cazuri amintim din faptele apostolilor acel caz, când apostolul Pavel și Varnava au umblat prin cetățile Asiei mici, prin Iconia, Litra, Antiohia și chirotesiau presbiteri (adecă preoți) pentru toate bisericile (14, 22).

(Va urma)

⁶ Mărturisirea drept măritoare a bisericii catolice-apostolice orientale, tradusă de Mitrofan Șevici, Zara, 1889. v. I. răspuns la întrebarea 99 pag. 62.

⁷ În înșirarea sfințelor taine m'am ținut de acel rând, în care le-a înșirat *Macarie* în lucrarea sa: *Привославно-богословие, избание четвертое, С. Петербургъ*, 1883 t. II. pag. 314.

⁸ *Ierarhiei* nazarenii parcă nu dau nici o atențiune, cel puțin eu nici-unde nu am auzit, că ei vor fi vorbit despre episcop ca de atare, sau despre diacon ca atare; toți se cuprind la ei în preoție în sensul mai restrins al cuvântului. Deci nici noi nu vom atinge aci ierarhia.

⁹ *Правосл.-догматическое богословие Макария*, v. II. pag. 490 și 491.

Istoria, întrebuințarea și însemnarea luminărilor de ceară în cultul bisericii ortodoxe

(Urmare)

De oare-ce cele șapte laude dumnezeiești sau bisericești nu posed demnitatea și însemnătatea rândurilor liturgice, la cari se săvârșesc sântele sacramente, pentru aceea este și numărul luminărilor întrebuințate la săvârșirea laudelor dumnezeiești de regulă mai mic, decât la săvârșirea sântelor sacramente. După Simeon Tesalonicianul se aprind la plinirea celor șapte laude dumnezeiești numai luminările din altar, și numai la rostirea celei dintâi ectonii mari dela mâncândă se aprind toate luminările. De amintit e încă, că luminările se aprind și la intrările (vohodurile) ce se fac la serândă și la mâncândă, la cetirea parimiilor, la săvârșirea litiei și la doxologia cea mare a mâncândei.

Cu deosebire se aprind multe luminări la facerea litiei, la care mai toți credincioșii adunați în biserică țin în mâni luminări aprinse. Aceasta se face din motive de solemnitate mai mare, de oare-ce litia ca o rugăciune comună generală, în care cu de adinsul se cere ajutorul și darul lui Dumnezeu pentru toată biserică, se cuvine să fie săvârșită mai solemn, apoi și în aducerea aminte de datina bisericii vechi, în care la priveghiare de noapte după ce s'au cetit paremiile și s'au zis ecteniile, când presviterul și diaconul ieșea în pronaos, ca să se roage aici împreună cu penitenții, toți credincioșii duceau în procesiune înaintea lor luminări aprinse.

Întrebuințarea luminărilor la laudele bisericii vechi eră pe timpul sevârșirii serândei tot aceea ca și în ziua astăzi, mergând la intrare diaconii înainte cu luminări aprinse. Începutul mâncândei însă se făcea în tinda bisericii înaintea ușilor închise, cari se deschideau abia după cetirea psalmilor mâncândei de către preot, carele întrând împreună cu poporul în lăuntrul bisericii, ducea în mână o cruce, pe care erau lipite trei luminări aprinse. La începutul mâncândei, carele se făcea în tinda bisericii, se aprindeau numai puține și micuțe luminări, iară luminările lipite de sânta cruce se aprindeau de abia la intrarea în lăuntrul bisericii. — Întrebuințarea luminărilor la celelalte laude ale bisericii vechi eră asemenea întrebuințării lor la laudele dumnezeiești de astăzi.

Până a trece la explicarea însemnării luminilor în cultul bisericii noastre, vom la locul acesta să amintesc cu puține cuvinte și despre întrebuințarea luminilor la *s. euhologii* sau *sacramentalii*, cel puțin măcar la unele din ele. Înduc

1. Rânduiala liturgică la *primirea* celor ce *voiesc a se călugări* — bărbați și femei. — După examinarea lor se duc cei ce voiesc să se călugărească desculți și cu capul gol de către călugări la celebrarea sântei liturgii, și anume după intrarea mică, din tinda bisericii în lăuntrul ei, la care ceremonie se aprind luminări, după cum mărturisește Simeon Tesalonicianul; iară

după cetirea evangheliei se dă celui ce intră în ceata călugărilor de către preot o luminare, ținând și preotul împreună cu frații luminări aprinse.

2. Rânduiala liturgică a *sânțirii* în lector. Cel ce voiește să primească darul preoției trebuie să se sânțească mai întâiu în lector. Și la sânțirea aceasta, care e împreună cu multe ceremonii semnificative, se întrebuințează luminarea. După ce lectorul asupra căruia s'a cetit rugăciunea, a primit tunderea și s'a îmbrăcat în stihar, i se dă în mână o luminare aprinsă, cu care stă el la locul obicinuit, ca să-l vadă toți cei prezenți în serviciul său de purtător al luminilor.

3. Funcțiunea liturgică a *târnosirii* sau *sânțirii* bisericii. Că și la sânțirea bisericii, care e împreună cu multe ceremonii, se întrebuințează chiar din vechime luminări, cari simbolizează ideile cuprinse în actele și ceremoniile singurite ale sânțirii, ne mărturisesc mai mulți scriitori bisericești.

După săparea temelilor, sosind arhierul sau locțiitorul lui, se săvârșește consacrarea lor. Venind consăcătorul după binecuvântarea și tămâierea temelilor și a săpăturilor la fundamentul despre răsărit și făcând aici rugăciuni la mijlocul săpăturilor, ia însuș cu mâinile sale pietre și var și pogorîndu-se la fundament pune pietrele în chipul crucii binecuvântându-le, iară la mijlocul pietrelor într'o groapă mică o luminare (candelă) aprinsă.

După zidirea bisericii urmează consacrarea ei. Pe timpul consacrării, ard o mulțime de luminări atât în biserică, ce are să se consacreze, cât și înaintea sântelor reliquii, cari se aduc, precum zice Simeon Tesalonicianul, cu luminări aprinse și cu cântări din biserică cea veche la cea nouă. În biserică romano-catolică ard pe timpul consacrării locașului dumnezeesc douăsprezece luminări, iară în biserică ortodoxă numărul luminărilor nu e precizat. O deosebire însemnată între biserică romano-catolică și cea ortodox-orientală aflăm și în împrejurarea, că pe când în cea dintâiu se pune pe s. masă o luminare aprinsă în mijlocul mesei, iară altele patru în cele patru cornuri ale ei, se pune în biserică ortodox-orientală de către episcopul, carele consacrează s. masă, numai o luminare preparată și aprinsă de dânsul în mijlocul mesei.

4. Se mai folosește biserică de luminări și la rânduiala liturgică a *immormântării* și a *parastasului*.

Zelul cel mare, care îl arată biserică pentru sporierea religioasă a membrilor săi, viu, îl arată ea și pentru mântuirea membrilor trecuți din viață și ieșiți din sinul bisericii luptătoare. Fiind creștinul în gura morții, biserică îl face părtaș de darurile, prin cari devine el sântit și curățit de toate păcatele sale, împărtaşindu-i sacrametul eleo-ungerii, al pocăinții și al cuminecăturii. Și precum la împărtaşirea acestor sacramente întrebuințează biserică luminările spre a simboliza prin ele mărețele daruri, de cari se face părtaș bolnavul, așa a aprobat ea și uzul pios al creștinilor, de a da murindului o luminare aprinsă în mână,

precum și uzul de a aprinde împrejurul rămășițelor repositului, mai ales însă la capul lui, luminări de ceară. Uzul a da murlindului o luminare aprinsă în mână și a aprinde luminări în casa, unde zace mortul, iară mai ales împrejurul corpului repositului, e o datină străveche creștină și pare a-și avea temeiul — cel puțin ce se atinge de cazul prim — chiar în însăș sânta scriptură, și anume în asemănarea făcută de Isus despre fecioarele înțelepte, cari ieșiră marelui înainte cu candelile aprinse. Numărul luminărilor, cari au să ardă la mort, nu s'a precizat de către biserică, ci el se îndreaptă după starea materială a repositului și după pietatea familiei lui. Foarte mare eră numărul luminărilor întrebuințate la moartea și înmormântarea împăraților, amăsurat demnității lor înalte, precum ne convingem din descrierea înmormântării împăratului Constantin celui Mare, care ni-o dă scriitorul bisericesc Eusebiu; aceasta află loc și la înmormântarea martirilor și a episcopilor și altor dignitari bisericești înalți.

La străpurtarea rămășițelor din casă la biserică și de aici la mormânt se înfătoșau în vechime și se înfătoșază și de prezent participanții cu luminări aprinse, parte spre a rădica cu aceasta solemnitatea, parte întrebuințând luminile ca semne simbolice. Întrebuințarea luminărilor la străpurtarea morților eră îndatinată și la păgâni și la Iudei și trecu cu timpul și la înmormântările creștinilor. Unii dintre liturgiștii bisericei apusene, și mai ales calvini provocându-se la datina Iudeilor și a păgânilor de a înmormânta morții lor în timp de noapte, afirmă, că întrebuințarea luminilor la înmormântările creștine s'ar fi introdus din cauza, că creștinii din primii secolii încă îndătinau a înmormânta pe morții lor noaptea.

Afirmarea aceasta nu corespunde adăvărului, de oare-ce istoria ni arată, că Iudeii, mai ales însă păgânii sârbau înmormântările uneori și ziua, precum mărturisesc aceasta chiar scriitorii păgâni, d. e. Tacit, carele, descriind înmormântarea solemnă a împăratului August, zice că înmormântarea s'a făcut ziua, întrebuințându-se la dânsa luminări. Iudeii și păgânii întrebuințau la înmormântări și ziua luminări de bună seamă, spre a exprima cu aceasta bucuria despre adormirea și trecerea fericită a celor repositi în o patrie nouă și spre a plini un act pios al credinții lor.

Dară și creștinii din primii secolii nu îndătinau a înmormânta morții numai noaptea, ci și ziua după cum mărturisesc destul de lămurit scrierile sântilor părinți și actele martirice, din cari ne convingem, că și creștinii se folosiau la înmormântările repositilor de luminări aprinse, ori de făceau aceste din urmă ziua sau noaptea, urmând numai unui uz pios vechiu.

E un fapt constatat, că creștinii la început nu îndătinau a duce pe morți mai întâiu la biserică, ci îi trasportau de-adreptul la cimiter. Începându-se însă, cu deosebire din seclul al patrulea, a se duce morții întâiu la biserică, naturalminte a trebuit să se imbine cu uzul acesta și uzul pios, a aprinde luminări și pe

timpul așezării raclei în biserică; și în adevăr se lăți uzul acesta de curând în toată biserică creștină, ținând atât participanții luminări aprinse în mână, cât așezându-se aceste și în sfeșnice în jurul raclei.

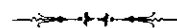
Biserica creștină nu se mulțamește însă numai cu înmormântarea solemnă a adormiților, ci zelul ei pentru fericirea eternă a membrilor săi repausați se estinde și mai departe. Pătrunsă și convinsă de folosul mare, care îi aduc jertfele și rugăciunile făcute pentru cei repausați ea aprobează, ba chiar demândă aducerea jertfelor și făcerea rugăciunilor acestora, instituind în scopul acesta un serviciu dumnezeesc anumit, care se numește „*parastas*“. Jertfele aduse pentru cei repausați constau din fructele pământului, mai ales însă din grâu, și inchipuesc trupurile morților, cari aruncându-se ca și fructele în pământ, putrezesc și aduc rod însutit în viața eternă. Și la rânduiala parastului, și îndeosebi la aducerea jertfelor, nu lipsesc luminările ca simboale multilaterale, punându-se în număr mare chiar între darurile aduse.

Din cauza însămnătății înalte a luminărilor nu a rămas întrebuințarea lor restrânsă numai la acele funcțiuni liturgice, cari se săvârșesc în biserică, ci ea a trecut curând și la funcțiunile liturgice cari se sărbeară afară de biserică. Din aceste voiu să înduc aici *consacrarea țințerimilor* și unele din *acele rândueli liturgice* cari sunt sau erau odinioară *împreunate cu procesiuni solemne*.

Îngrijindu-se biserică cu atât zel pentru înmormântarea cuviincioasă și fericirea eternă a membrilor săi, nu a putut să fie ea cu nepăsare și față de lecurile în cari se adăpostează rămășițele repositilor, adecă față cu *țințerimele*. Țințerimele se numărau chiar în vechime la locurile sântite și se consacrau cu rugăciuni bisericești, fiind consacarea lor imbinată cu diferite ceremonii. Din cauza ceremoniilor însă, cu cari eră imbinată consacarea, a trebuit curând să se ivească și întrebuințarea luminărilor la consacarea țințerimilor, care întrebuințare s'a conservat și până astăzi. — O datină foarte veche e așisderea și datina creștinilor de a aprinde din când în când luminări la mormintele fraților repositi, precum și datina de pune la relieviile martirilor luminări perpetue.

Aruicând o privire în istoria bisericească și în actele martirice, ne convingem, că biserică s'a folosit de luminări *la procesiunile ei solemne* chiar dejă în timpul acela, în care se sărbă cultul divin prin caticombe, și anume erau procesiunile funebre ale martirilor, la cari s'au introdus luminările de prima dată, precum ni arată aceasta actele martirice. Așa cetim, că s. Ciprian, care a murit moarte de martir în 258 s'a înmormântat cu pompă mare, petrecându-se la mormânt cu luminări aprinse.

(Va urma)

Convocare

Adunarea generală ordinară a Reuniunii învățătorilor români dela școalele confesionale gr. or. din dieceza Caransebeșului se convoacă pe Duminică și Luni 28 în 29 August v. (10 în 11 Septembrie n.) 1905 la Bocșa Montană pe lângă următorul program :

Ședința I

Duminică în 28 August (10 Septembrie) înainte de amiazi

1. La 8 $\frac{1}{2}$ ore dimineața azistarea la sânta Liturgie împreună cu chemarea Duhului sânt.
2. La 10 ore deschiderea adunării în sala otelului mare „Cerbul de aur“.
3. Prezentarea rapoartelor și a altor exhibite incurse.
4. Alegerea comisiunilor.
5. Disertațiune.

Ședința II

Luni în 29 August (11. Septembrie) înainte de amiazi

6. Referadele comisiunilor.
  7. Defigerea localității pentru proxima adunare generală.
  8. Propuneri înaintate cu 8 zile înainte de adunare.
  9. Alegerea funcționarilor și a comitetului Reuniunii.
  10. Încheierea adunării.
- Din ședința comitetului Reuniunii ținută în Vârșat la 25 Iulie (7 August) 1905.

Gheorghe Jian

v. prezident.

Ioan Marcu

secretar prim

Spre orientare se comunică și următorul *Program al comitetului local din Bocșa Montană.*

I.

1. Sâmbătă în 27 August (9 Septembrie) la orele 7 sara primirea oaspeților la gara din Bocșa Montană și plasarea lor în cortele.
2. La orele 8 $\frac{1}{2}$ cină comună à la carte în grădina publică a otelului „Detroviciu“.
3. Duminică în 28 August (10 Septembrie) la orele 8 $\frac{1}{2}$ serviciul divin în biserica gr. or. română din Bocșa Montană.
4. După ședința primă, la 1 oră, banchet în Sala berăriei. Preț 2 coroane.
5. După banchet, la 3 ore, excursiune la Mânăstirea dela „Izvor“.
6. Sara la 8 $\frac{1}{2}$ ore precis concert în sala otelului „Cerbul de aur“ urmat de petrecere de dans (Prețurile

de intrare : Loc I : 1 cor. 40 fil. Loc II : 1 cor. Loc de stat 80 fil.)

7. Luni în 29 August (11 Septembrie) la 2 ore p. m. excursiune la „Colțan“ (cuptoarele de var) și la izvorul „Brând“.

8. La orele 8 „Sara de Adio“ în Sala berăriei.

Pentru cortele grătuite și banchet a se adresa primarului comunal Ioan Marcu.

Reflectanții sunt rugați a se însimă cel mult până la 25 August (7 Septembrie) a. c.

Reclamațiunile trecute peste acest termen nu se pot lua în considerare.

II.

Pentru înlesnirea călătoriei servească tuturor participanților următoarele informațiuni :

1. Aceia, cari călătoresc cu trenul din spre Orșova—Lugoj—Făget, se întrunesc la gara din Lugoj, de unde pleacă la 2.10 ore p. m. peste Gataia și sosesc la Bocșa Montană (Német Bogsán) la 7.05 ore sara.

2. Cari călătoresc cu trenul dela Timișoara pleacă de acolo la 3 ore p. m. și sosesc la Bocșa Montană la 7.05 sara.

3. Cari călătoresc pe linia dela Baziaș, pleacă de acolo la 9.35 a. m., iar cei de cătră Oravița pleacă la 8.20 ore, se întrunesc la Iasenova și sosesc la Bocșa Montană la 7.05 sara.

Bocșa Montană în 1/14 August 1905.

Dr. Aurel Oprea,
prezident

Ioan Marcu,
v.-prezident

Simeon Jivoinovici,
secretar

Varietăți

Ziua nașterii Măestății Sale și în acest an s'a sărbat în orașul nostru cu pompa cuvenită. În biserica noastră s'a săvârșit Doxologia la 10 ore a. m., la care a pontificat I. P. C. Sa părintele arhimandrit și vicar episcopesc *Filaret Musta*, azistat de proto-presbiterul *Andrei Ghidiu*, și presbiterii *Spiridon Șandru*, *Ioan Stoian* și *George Buru*. Responsurile liturgice le-a cântat corul Reuniunii de cântări din loc. Au participat la acest act solemn reprezentanții Consistorului diecezan, corpul ofițeresc, și toate autoritățile din loc.

„Venii și vedeți lucrurile lui Dumnezeu“. Subscrisul aduce la cunoștința On. preoțimi parohiale și tuturor evlavioșilor creștini, cari au contribuit cu dinarul lor la rădicarea bisericii Mânăstirei dela „Izvorul Godinova“, că cu ajutorul lui Dumnezeu s'a terminat zidirea bisericii Mânăstirii, rămând de-a mai face templa și stranele, care lucru cu ajutorul lui Dumnezeu, se va face anul viitor. Cu această oca-

ziune spre orientare mai amintim, că sfințirea bisericii Mănăstirii nu se va putea face până se va face aranjamentul intern, corespunzător, și până când Ven. Consistor va lua măsurile de lipsă în privința organizării acestei Mănăstiri. În semn de recunoștință Stînăntului Domn Ioan Muntean din Bocșa Montană întreprinzătorul măritei biserici, carele cu un zel de nedescris, a satisfăcut dorinții mele, și carele nu numai că nu s'a bucurat de vr'un câștig dela această întreprindere, ci a jertfit mai mult decât toți la rădicarea acestei Mănăstiri, — îi mulțamesc din inimă pe aceasta cale publică, poftindu-i, ca atotputernicul Dumnezeu, să-i dăruiască cele mai bune atât în vieța aceasta cât și în ceialaltă veșnică. Domnul Dumnezeu să-i resplătească însutit și inmiit ostenelele lui. Iară acum terminând, cătră tine atotputernice Dumnezeule, îmi înalț glasul meu și zic: „Tu, carele ști că mie una mi-a plăcut din fragedele'mi tinererețe, ca să locuiesc în casa Ta, în toate zilele vieții mele, și să cercetez biserica cea sântă a ta“, mulțamescuți Te Doamne, că m'ai ajutat de am împlinit aceea ce am dorit. Te laud, Te binecuvânt mărescu-Te, că ai căutat la smerenia mea; și m'ai făcut mie mărire. Iară vouă tuturor ortodoxilor creștini vă zic cu cântătorul de Psalmi: „veniți și vedeți lucrul lui Dumnezeu“. — Mănăstirea dela Izvor în 4 August 1905. — În Hristos mai mic frate și al dragostei tuturor fierbinte rugător *Macarie Gușcă* călugăr ierodiacon.

Bibliografii

Dr. Elie Miron Cristea: Iconografia și Intocmirile din internul bisericii răsăritene. Sibiu, 1905, Tipografia arhidecezană. 8°, pag. 300. Prețul broș K 5.—, fin legat K 6.— (+ portul postal 30 fil).

*

Dr. A. Bogdan-Hoya: Cântece de copii și jocuri. Editura Librăriei Ciurcu, Brașov 1905. Prețul 32 bani.

*

Anuarul școlii comerciale superioare greco-orientale Române din Brașov, pe anul XXXVI al existenței sale. Anul școlar 1904—1905. Publicat de Arseniu Vlaicu, director. Brașov Tipografia Ciurcu & Comp. 1905.

*

Anuarul VIII al societății pentru fond de teatru român, pe anul 1903—1904. Tip. A. Mureșian, Brașov.

*

Istoricul Reuniunii române de cântări și muzică din Recița-montană, 1872—1905. În amintirea sărbătorilor sfințirii stagului ținute la 16 Iulie 1905. Scris din însărcinarea comitetului de Iosif Velcean, secretar. Tiparul tipografiei A. Weiss, Recița-montană.

A apărut Nr. 7 din anul III, pe luna Iulie al revistei *România Ilustrată* de sub direcțiunea D-lui I. Rusu Abrudeanu, cu peste 60 ilustrațiuni și cu următorul bogat sumar:

Cronica Lunei de Argus.

Un nou succes al României (cu 22 ilustrațiuni și un fac simile) de I. R. A.

Satiră. (poezie) de Gr. Pătrășcoiu.

Al. A. Bădărău (cu o ilustrație) de I. R. A.

Traian Demetrescu (cu o ilustrație) de Al. Antemireanu.

Răbdare (poezie) de Ninetta Târgoviște.

Doi luceferi apuși (cu 2 ilustrațiuni) de A. I.

Ceremonia „Selamlicului“ la Constantinopole (cu o ilustrație),

Dorul mea (poezie) de M. Paciurea.

Noul Parlament (cu 16 ilustrațiuni).

Un banchet original (cu o ilustrație) de Dem. Ionescu-Zane.

Românii în stărinătate, locotinentul Bucur Popp (cu o ilustrație) de Altac.

Institutul geografic al armatei (cu 3 ilustrațiuni) de C. D.

Din trecutul neamului nostru de R.

Femeia Română (cu 4 ilustrațiuni) de Ella Em. Savopol.

Un prețios album de A.

În groaza morței (nuvelă) de George Cair.

Oamenii zilei: Mihail Iulian (cu o ilustrație).

Erarhii bisericii noastre, arhieriei (cu 8 ilustrațiuni) de ortodox.

Note din călătorie, prin Bucovina de Artur Gorovei.

Popicarii din București (cu o ilustrație) de R.

Necrolog.

Carnetul Lunei.

Bibliografie.

Abonamentul pe an lei 20. Redacțiua și administrațiua Strada Regală Nr. 1 București.

Licitațiune minuende

În urma incuviințării Ven. Consistor diecezan ddo 14. Mai, No. 1223 B. ex 1905 se escrie licitațiune minuendă, pentru îngrădirea sântei biserici din comuna **Bârliște** tractul Bisericii-albe, cu stachete de fer cu prețul de exclamare 3632 cor. 62 fil.

Licitațiunea se va țineă Duminecă în 14-lea August 1905 st. v. la 3 oare p. m.

Reflectanții vor aveă a depune înainte de licitațiune vadiul de 10% în bani gata ori hârtii de valoare.

Planul și specificațiunea de spese și măsuri se pot vedeă la oficiul parohial din Bârliște.

La licitațiune se vor admite numai bărbați probați și de omenie, cari pot dovedi, că au mai ceteptuit astfel de lucrări.

Bârliște din ședința comitetului parohial ținută la 10 Iulie 1905. 2—3 [33]

Ion Roșovan
președinte

Mina Nemoian
not. com.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Aviz

Acei pictori, cari voesc a reflectă la zugrăvirea bisericii gr. ort. rom. din Mehadia să binevoiască a se adresa pentru informațiuni detaliate la președintele comitetului Dl. Ion Popoviciu, mai consult însă e a se înfașosă în persoană la numitul Domn.

2—3 [29]

Comitetul parohial

» SEBEȘANA «

Cassă de păstrare pe acții în Caransebeș.

Concurse

Pentru ocuparea unui post de funcționar la „Sebeșana“ se escrie concurs până la 1 Sept. n. 1905.

Reflectanții la acest post au să documenteze că au terminat școala comercială cu maturitate și posed limba română, maghiară și germână perfect în vorbire și scriere.

Cei cu praxă de bancă vor fi preferiți.

În cazul, că reflectantul sau reflectanta va fi ales *cassar* la acest institut, trebuie să depună cauțiune de 1000 (una mie) coroane.

Salarul anual se hotărește: pentru începători cu 1000 cor.; iar pentru reflectanții cari pot dovedi că au praxă se fixează după învoire reciprocă.

Numirea de funcționar definitiv al institutului se face numai după un an de probă.

Petițiunile ajustate cu documentele necesare se adresează până la terminul amintit mai sus cătră

Diracțiunea „Sebeșanei“.

Pentru întregirea postului de învățator la școala confesională gr. ort. rom. din **Bichigi**, protopresbiteratul Făget, conform înaltei ordinațiuni a Venerabilului Consistor diecezan ddtto 28 Martie Nr. 1030 B. ex 1905, se escrie concurs cu termin de 30 de zile de recurgere dela prima publicare pe lângă următoarele emolumente:

1. Salarul învățătoresc 600 cor.
2. Conferința învățătorească 12 cor.
3. Scripturistica învățătorului 6 cor.
4. Relut pentru lemne 120 cor., din cari are a se încălzi și sala de învățământ. — Din aceasta sumă se compet învățătorului 80 cor. și școalei 40 cor. Lemnele are alegândul învățător a și-le aduce pe spesele sale.
5. Dela înmormântări unde va fi pofit câte 80 fil.
6. Cvarțir liber cu 2 odăi, cămară, grajd, precum și grădină de legumi de 1/2 juger.

Alesul învățător este îndatorat, pe lângă purtarea cantoratului în și afară de biserică a purtă și scripturistica în comitetul și sinodul parohial și a compune socotelile cultului și a bisericii, fiind pentru aceasta sepărat remunerat cu dooezeci de coroane.

Pentru serviții prestate înainte de ocuparea acestui post, comuna bisericească nu acoardă alesului nici un fel de emolument.

Doritorii de a ocupă acest post au a-și așterne petițiunile instruate conform normelor din vigoare, în terminul deschis la Prea Onoratul Oficiu protopresbiteral a tractului Făget și numai cu prealabila incuviințare a Prea On. Oficiu protopresbiteral are a se prezentă în comună.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sânta biserică.

Bichigi, din ședința comitetului parohial ținută la 26 Maiu v. 1905.

2—3 [36]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: Sebastian Olariu protopresbiter tractual.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan ddtto 11 Iulie a. c. Nr. 1324 B. prin aceasta se escrie concurs pentru ocuparea postului de capelan pe lângă preotul Teodor Muntean din **Delinești**, protopresbiteratul Caransebeșului, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 1/3 parte din sesiunile parohiale constătătoare din 64 jugere.
2. 1/3 parte din stola parohială, regulată în salar fix anual de 400 coroane.
3. 1/3 parte din birul parohial.
4. 1/3 parte din venitele accidentale.

Concurenții au a subșterne petițiile instruate conform Statutului organic și Regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Delinești, Prea On. Oficiu protopresbiteral gr. ort. român din Caransebeș.

Delinești, din ședința comit. parohial, ținută la 20 Iulie 1905.

3-3 [34]

Comitetul parohial

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan din 12 Ianuarie a. c. Nr. 4717 Șc. ex 1904 se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățător dela școala confesională gr. or. rom. din **Dezești**, protopresbiteratul Bocșei Montane, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele sunt :

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Relut pentru 20 m. de lemne pe sama învățătorului 128 cor., care învățătorul are să și-le aducă.
3. Pentru 12 m. de lemne pe sama salei de învățământ 74 cor. Aceste lemne încă are să le aducă alesul învățător pe spesele sale.
4. Pentru scripturistică 10 cor.
5. Pentru adunarile generale și conferințele învățătoarești 22 cor.
6. Dela fiecare înmormântare unde va fi chemat 40 fileri.
7. Cortel liber în edificiul școalei și grdină de legumi.
8. Două jughere pământ arător și fânaț, însă alesul învățător are a plăti toate dările recerute.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de s. biserică și a instrui tinerimea școlară în ceremoniile bisericesti.

Pentru servii învățătoarești prestate înainte de ocuparea definitivă a acestui post comuna bisericască nu acoardă nici un emolument.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicii de concurs, adresate comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiteri în Bocșa Montană (Nemet-Bogsan)

Dezești din ședința com. paroh. ținută la 3 Iulie st. v. 1905. 2—3 [35]

Ioachim Meda
preș. com. par.

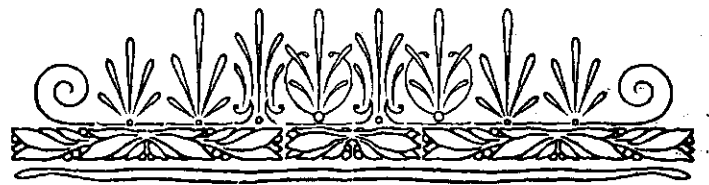
George Vernica
not. com. par.

În conțelegere cu mine : *Maxim Popovicu* presbiter.

Intravilan de Vinzare

Intravilanul din strada Maria Terezia și strada Wekerle, privește spre piața principală, să vînde din mână liberă. Intravilanul e de 90□ stânjeni de mare.

Deslușiri dă Domnul **Eduard Eckart**.

Dentistul

Dr. Kalinovsky

doctor al medicinei universe

specialist pentru bolnavi de gură și de dinți
din BUDAPESTA

a sosit

și va petrece aici câteva zile.

Locuința o are în otelul „Pomul verde” etagiul I. Nr. 14.

Pune dinți fără gingii artificiale, șiruri de dinți precum și coroane de aur fără a scoate rădăcinile. Șiruri de dinți cu place de metal.

Prețuri moderate.

Pentru militari și pentru oficianți de stat prețuri reduse.

Trage dinți și rădăcini fără durere după cea mai nouă manieră, 2 coroane.

Curăță dinți fără durere, 2 coroane.

Plombe de aur 8—10 cor., de platină 8 cor., de argint 4 cor., de țemont 2 cor., de opal 5 cor., de porțelan 8—10 coroane.

Pune dinți și dentaturi întregi din material excelent în mod artistic. Piesa (bucata) dela 3 coroane în sus.

Repararea și prelucrarea de dentaturi stricate și rele se face în curs de 3 ore. Prețul dela 3 coroane în sus.

Atelierul stabil: Budapesta, Kerepesi ut 62.
Lângă otelul Metropol.

